

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserat do 30 petič 2 Din, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Preokret v bolgarskem mišljenju?

Bolgarski emigranti za združitev Jugoslavije in Bolgarske v skupno državo — Pomembna izjava bolgarskega zunanjega ministra Burova — V Jugoslaviji ni bolgarskih narodnih manjšin

— Beograd, 17. junija. Navzlic vsem nesoglasjem, ki so ostala kot posledica krvavih bratomornih vojska med jugoslovenskim in bolgarskim narodom, prehaja jugoslovenski misel tudi vedno bolj v široke sloje bolgarskega naroda. Zaman so naporji po tujih plačanih izdajalcev jugoslovenske misli med Bolgari, ki noč in dan sejejo seme nezaupanja in sovraštva med oba naroda in skušajo razločiti še za dolgo časa to, kar spada po prirodnih in geografskih zakonih skupaj. Milijone potrošijo naši neprijatelji med Bolgari, da bi jih vzdražali na poti, ki jih je že enkrat dovela do Bergalnice in solunskega poraza. S temi milijoni dosegajo sicer začasne uspehe, v jedru pa napreduje kljub vsemu misel bratstva in skupnih interesov z onimi, zoper katere ščujejo na

boj zaslepljeni in podkupljeni.

Zanimivo je glede na vse to, kar je napisal pred dnevi bolgarski emigrant Černe v pariškem listu »Narodna volja«, ki je v svojem članku naglašal potrebo združenja Bolgarske z Jugoslavijo v veliko Jugoslavijo ter vsestransko obravnavati vzroke za zedinjenje Bolgarske z Jugoslavijo v novo veliko in močno državo, kakor tudi vzroke, ki govore proti temu. Svoja izvajanja je zaključil z besedami:

»Ena pot pelje Bolgarsko iz sedanjega nevdružnega položaja in sicer preko Beograda, Zagreba in Ljubljane do lepše in sijajnejše bodočnosti. Druga pot pa pelje preko Rima do nove Golgote.« Skoro nevdružen je položaj onih, ki so v bolgarski vladji in ki vsaj na dnu

srca žele sporazuma z Jugoslavijo. Postavljeni na vlado po milosti makedonskega komiteja, morajo slepo izpolnjevati njegove zahteve in čisto morda tudi proti svojemu boljšemu prepričanju preklinjati, kar bi hoteli blagosloviti. Med te spada najbrže tudi bolgarski zunanji minister Burov, ki je baš sedaj, ko čujemo o novih krvavih podvigih makedonske vojske na naših mejah, izjavil španski novinarjem: da sta jugoslovenski in bolgarski narod pravzaprav en narod in pripadniki istega plemena in da zato ne more biti govora o narodnih manjšinah med obema narodoma. Ni še znano, kako bo reagiral na to izjavo bolgarska javnost in posebno še makedonski, obstoji pa upanje, da bo Burov vztrajal na njej.

Velika diplomatska konferenca v Parizu

Dr. Stresemann se sestane v Parizu s Poincarejem. — V Pariz prideta tudi angleški min. predsednik Macdonald in belgijski zunanji minister Jaspar.

— Pariz, 17. junija. Kakor poroča »Journal« iz Madrida, se bo nemški zunanji minister dr. Stresemann na potovanju skozi Pariz sestel z ministrskim predsednikom Poincarejem v svrhu razgovora o položaju, ki je nastal na podlagi sklepov konference strokovnjakov v reparacijskih vprašanjih. List poroča nadalje, da je zelo verjetno, da bosta prišla v Pariz tudi angleški ministrski predsednik Macdonald in belgijski zunanji minister Jaspar zaradi dogovorov o reparacijah. Francoski zunanji minister Briand je v razgovoru z novinarji izrazil svoje zadovoljstvo nad delom sveta Društva narodov. O nemško-francoskih odnošajih je izjavil, da pončuje nape-

tost med obema državama in da se more že sedaj reči, da so premostene vse težkoče, ki so onemogočale ustvaritev prijateljskih zvez.

— Madrid, 17. junija. Nemški zunanji minister dr. Stresemann je sredi odpotoval iz Madrida v Pariz, kjer se bo sestel z Briandom in morda tudi s Poincarejem, nakar bo nadaljeval svojo pot v Berlin. Vsekakor bo lahko imel že 20. t. m. v Berlinu v parlamentarnem odboru za zunanje zadeve svoj ekspozic. Francoski zunanji minister Briand je odpoštoval v Pariz večer ob 10. dopoldne. Na kolodvoru sta ga spremljala Primo de Rivera in Quinones de Leon.

Italijanski protest proti Macdonaldovi izjavi

Italijanski poslanik je protestiral v angleškem zunanjem ministrstvu proti stališču Macdonalda za narodne manjšine v Italiji

— Pariz, 17. junija. »Echo de Paris« poroča iz Londona, da je posetil italijanski poslanik v Londonu Foreign Office in vložil v imenu italijanske vlade odločen protest proti članku predsednika angleške vlade Macdonalda v »Sunday Timesu«. Protest je naperjen v glavnem proti izvajanjem Macdonalda, ki pravi, da so izročile mirovne pogodbe Italiji velike dele nemškega in slovenskega prebivalstva in da poskušajo sedaj italijanska država z vsemi sredstvi asimilirati te narodne manjšine. Po mnenju Macdonalda imajo te narodne manjšine pravico obrniti se na Društvo narodov ter mu potožiti svoje gorje. Velika nesreča je dejstvo, da nima na podlagi sedanjega stanja manjšinske prava Društvo narodov pravice nadzorovati postopanje z narodnimi manjšinami tudi v Italiji. Temu stanju bo treba napraviti konec in najti čim prej sredstva za uspešno nadzorstvo potom Društva narodov.

Protest italijanskega poslanika je vzbudil pri angleški vladi in v angleških političnih krogih veliko zanimanje ter je pričakovati, da bo najni v kratkem odgovoril najbrže sam Macdonald.

Triurni sestanek Macdonalda z Dawesom

London, 17. junija. General Dawes, novi poslanik Združenih držav, ki je v soboto odpoštoval v spremstvu ministra zunanjih del Hendersona v Windsor, kjer ju je že čakal dvorski voz in ju odpeljal v kraljev dvorec. Kralj Jurij je sprejel Dawesa v avdijenci. Dawes se je po avdijenci sestel z Macdonaldom v Torressu. Konferenca je trajala cele tri ure in je zato vzbudila splošno pozornost. Ni dvoma, da je bila posvečena Macdonaldovi ideji čim čim ožjega sodelovanja Anglije in Amerike v vprašanju mednarodne razorožitve.

Prepovedan francoski preoceanski polet

Madrid, 17. junija. Povelstvo letališča v Tabladu pri Sevillji je na odredbo španske vlade zaplenilo letalo francoskim letalcem Coudouretu in Maillouxu. Zaprleba je bila izvršena na prošnjo francoske vlade, ki je prepovedala preoceanske polete francoskih državljanskih letal. Letalca sta protestirala proti postopanju španske vlade in izjavila, da odpotujeta danes v Pariz.

Kralj zopet v Beogradu

Beograd, 17. junija. Davi se je kralj vrnil iz Topole. Iz Požarevca se je vrnil zunanji minister dr. Voja Marinković, iz Zagreba pa minister financ dr. Švrljuga.

Aretiran novinar

— Beograd, 17. junija. Davi je bil aretiran urednik »Narodnega blagostanja« novinar Mrzljak. Policija je izvršila na njegovem stanovanju hišno preiskavo. Mrzljaku se očitja, da je vršil komunistično propagando.

Italijanska vojna mornarica v Grški

— Beograd, 17. junija. Iz Aten poročajo, da je pristala tjakaj danes dopoldne italijanska vojna eskadra. Pri vstopu v pirejsko pristanišče je italijansko eskadro pozdravil minister vojske in mornarice z ostalimi javnimi odličnjaki.

Silna vročina v Ameriki

New York, 17. junija. V New Yorku in v okolici vlada silna vročina ter je 12 ljudi že umrlo od sončarice.

Pozabili so na rešitelja...

Budimpešta, 17. junija. Kakor poročajo iz Velike Kaniže, se je tamkaj pripetila pri kopanju tragična nesreča, ki je zahtevala žrtve v osebi rešitelja. V bližnjem ribniku se je kopala mladina, med katero se je pričel nekdo potapljati. Kmeti sin Franc Feranži je hotel potapljačemu se tovarišu na pomoč in ga z največjim naporom privlekel do brega, kamor so ga potegnili ostali kopalki. Pri tem pa so pozabili na popolnoma izčrpanega Feranžija, ki je tik ob bregu izgubil v globino.

Nastop poslanika generala Petra Pešića

Bruselj, 17. junija. Belgijski kralj je sprejel v nastopni avdijenci novo imenovanega jugoslovenskega poslanika generala Petra Pešića, ki je pred par dnevi došel v Bruselj.

Letalska nesreča v Vzhodni Prusiji

Stuhma, 17. junija. Pri odkritju spomenika padlim vojakom se je zrušilo na tla sportsko letalo »Marienburg«. Oba pilota sta bila mrtva.

Borzna poročila.

Inozemske borze.

Curij: 25.21, New York 520.00, Pariz 20.33, Milan 27.2050, Madrid 74.10, Berlin 124, Dunaj 73.03, Beograd 912 7/8, Praga 15.3850, Bukarešta 3.0850, Budimpešta 90.66, Sofija 3.75.

Ljubljanska borza.

Devize: Amsterdam 28.7775, Berlin 13.57—13.60 (13.585), Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.9326, Curij 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.985—8.015 (8.000), London 275.79—276.59 (276.19), New York 56.87, Pariz 222.63, Praga 168.20—169 (168.60), Trst 298.09. — Efekti: Celjska 170 zakl., Ljubljanska kreditna 123 d., Prašedlona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 118 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d., Kr. ind. dr. 260 d.

Zagrebska borza.

Devize: London 275.79—276.59, New York 56.77—56.97, Pariz 221.63—223.63, Milan 297.003—299.003, Curij 1094—1097.4, Amsterdam 22.8475—22.9075, Dunaj 1357—1360, Dunaj 798.50—801.50, Praga 168.20—169.00, Budimpešta 991.76—994.76. — Efekti: Vojna škoda 380—391.

Sijajen sprejem »Rumenega ptica« v Parizu

Navdušena množica je skoro ogražala telesno varnost smelih preoceanskih letalcev

Pariz, 17. jun. »Rumeni ptica«, ki je srečno preplul Atlantski ocean, je imel na svoji zadnji etapi, to je na letu od Santandru do Pariza skoro več neugodnih trenutkov, kakor pri letu preko oceana. Letalo se je dvignilo ob 6.30, z letališča pri Santandru, kjer so bile zbrane številne množice ljudi, ki so smela letalca odbojevalno pozdravljale. »Rumeni ptica« je vzel takoj smer proti severovzhodu in mislil preleteti v enem letu progo do Pariza. V bližini francoskega vojnega letališča Nimizana, pa je bil prisiljen pristati, ker mu je zmanjkalo bencina, zaradi defekta v motorju, ki je pokuril mnogo večjo množino goriva, kakor sicer. V Nimizanu so motor naglo popravili monterji francoskega letalskega polka, tako da je moglo letalo zopet startati ob 7. uri za nadaljevanje poleta proti Parizu, kamor je dospelo ob 20.45 uri.

»Rumeni ptica« se je pojavil na pariškem letališču Le Bourget baš o mraku. Po par krogih nad letališčem se je pričel polagoma spuščati na zemljo in elegantno pristal. Na letališču je bila zbrana ogromna množica Parizčanov, ki so odbojevalno pozdravljali junaška francoska letalca. Navzlic temu, da so mnogi ljudje čakali že od prvih popoldanskih ur in se pričeli proti večeru že močno razburjati zaradi zakasnitve »Rumenega ptica«, je množica v hipu pozabila na prestano čakanje in pričela v svojem navdušenju skoro ogražati telesno varnost pogumnih letalcev. Le z velikim naporom se je posrečilo vzdržati zbrani številni policiji red, ki je morala ponovno zelo odločno nastopiti, da se niso ponovili dogodki, kakor ob prihodu polkovnika Lindbergha, ko so navdušeni gledalci skoro v par minutah razdejali in razrezali platno kril letala.

Madžarska propaganda v Ameriki

Ker madžarska propaganda proti trianonski pogodbi v Angliji ni uspela, jo uvajajo sedaj v Ameriki

— Pariz, 17. junija. V newyorški reviji »The Nation« objavlja neki Emery Deri razpravo o madžarskih mejah, ki je vzbudil v javnosti precej pozornosti predvsem zato, ker se opira na uprav nezasišene neistine ne drzne laži.

Članek uvodoma priznava, da so Madžari začeli v Ameriki s širokopotezno propagando proti nasledstvenim državam. Namen propagande je, poučiti ameriško javnost o »krivici«, ki je doletela Madžarsko s trianonsko pogodbo. Madžari bi radi pridobili ameriško javnost za svojo borbo v korist revizije mirovnih pogodb. Ta propaganda je združila vse v Ameriki živeče Madžare, pa najsi pripadajo še tako različnim strujam in skupinam. Madžari so si ustanovili skupno organizacijo in ji dali ime »Svetovna organizacija preoceanskih Madžarov«. V kratkem se bo vršil v Buffalu kongres, na katerem bodo določene smernice nadaljnje akcije proti trianonski pogodbi.

Novo organizacijo podpira baje kakih 750.000 Madžarov, ki žive v Ameriki, in sicer brez razlike, ali so revolucionarji ali konservativci.

O trianonski pogodbi pravi Deri, da je odvzela Madžarski dve tretjini njenege ozemlja. Nad 3 milijone Madžarov je prišlo pod tujo oblast. Namesto tisočletne Madžarske so bile ustanovljene neke nacionalne države, ki pa niso nacionalne. Vojna je ustvarila tri Alzaške. Čehi in Slovaki niso eno. Rumuni so imeli pod Madžari »malone vse kulturne pravice«. Postopanje Čekov in Rumunijev proti Madžarom je brez primera v svetovni zgodovini!

Na kraju zatrjuje Deri, da bi se prikupil ameriški javnosti, da večina madžarskega naroda odklanja zahteve nacionalistov ter fašistov in da se zadovoljuje z združitvijo čisto madžarskih pokrajin, ki pripadajo nasledstvenim državam.

Pred Turattijevim prihodom na Reko

— Rim, 17. junija. Listi poročajo, da je generalni tajnik fašistične stranke Turatti napovedal svoj prihod na Reko za 30. junij t. l. Reški fašisti do vse velike priprave za njegov svečan sprejem. Prihodnje dni se bo vršil v Trstu sestanek vseh pokrajinskih tajnikov iz Julijske krajine.

Odkritje spominske plošče A. Kalini

Praga, 17. jun. Včeraj so v navzočnosti zastopnikov vlade in Sokolstva odkrili spominsko ploščo pokojnemu bivšemu češkoslovaškemu poslaniku v Beogradu, Antoninu Kalini v njegovem rojstnem kraju v Nemečkem Brodu.

Tekme za Dawisov pokal

Budimpešta, 17. junija. V tekmi za Dawisov pokal med Madžarsko in Anglijo so zmagali Angleži s 3 : 2.

Kuga v Egiptu

Kairo, 17. junija. V gornjem in spodnjem Egiptu se je silno razširila kuga.

Eksplozija plina v Londonu

— London, 17. junija. V ulici, kjer se nahajajo angleški parlament, je sredi eksplozije vod svetilnega plina. Plameni so švigali do 200 m visoko. Mnogi pešci, ki so se ob času eksplozije nahajali v njeni bližini, so bili poškodovani.

Volitve v južni Afriki

— Capetown, 16. junija. Po končnih rezultatih volitev v parlament bodo imeli nacionalisti pod vodstvom Hertzoga večino 8 glasov proti vsem ostalim strankam. Združeni nacionalisti, delavska stranka in pristaši Crewella bodo imeli večino 26 glasov proti južnoafriški stranki generala Smoota.

Splošna stavka pristaniških delavcev v Grški

Atene, 17. junija. Organizacija pristaniških delavcev je odklonila predlog vlade za ustavitev stavke v Pireju. Glede na to se pričakuje proglasitev stavke vseh pristaniških delavcev v Grški.

Dr. Žanič v zaporu državnega sodišča

— Beograd, 17. junija. V Beogradu preplejani zagrebški odvjetnik dr. Milovan Žanič je bil izročen v zapore državnega sodišča za zaščito države. Dr. Žanič se bo moral zagovarjati zaradi dejanja po čl. 3 zakona o dopolnitvah in izpremembah zakona o javni varnosti. Za njegovo kaznjivo dejanje je določena kazen 5 letne ječe.

Komunisti pred državnim sodiščem

— Beograd, 17. junija. Danes se je vršila pred državnim sodiščem za zaščito države razprava proti zagrebškima odvjetnikoma Stjepanu Bariču in Stjepanu Sredniku. Oba sta obtožena, da sta širila komunistične letake in vršila prevratno propagando. Obtožnica sta odločno tajila dejanje, ki se jima očitja, radi česar je sodišče odložilo razpravo in bo sodba kasneje objavljena.

Elektrifikacija Srema

— Vinkovci, 17. junija. Župana Jankovića so v soboto posetili predstavniki velike angleške tvrdke, ki ureja elektrifikacijo širših teritorijev. Tvrdka se bavi z načrtom, da izvede elektrifikacijo Srema. Pritegnili naj bi se tudi mestu Beograd in Osijek. Predstavniki tvrdke so zagovarjali, da bodo dobili koncesijo za »svoje elektrifikacijske načrte« brez koncem tega meseca. Tvrdka bo odkupila obstoječe električne instalacije in elektrifikacijo postavila na tako podlago, da bo v bodoče električni tok znatno cenejši. Izvedba teh načrtov bi pomenila za ves Srem začetek novega gospodarskega življenja.

Angleški prestolni govor

— London, 17. junija. V prestolnem govoru, čigar načrt se bo izdelal v tekočem tednu, se bo določilo tudi stališče glede na sklepe konference strokovnjakov v reparacijskih vprašanjih. Ker je v zvezi s tem tudi izpraznitev Porenja od angleških čet, ni izključeno, da bodo tudi v tem oziru sprejeti gotovi sklepi. Po vseh časopisov mislijo izprazniti Angleži svojo cono v Porenju 1. decembra t. l.

Rus iznajditelj letala brez bencina

Leningrad, 17. jun. Profesor Rynin, ki predava na leningrajski tehniki o letalstvu, je uspešno dovršil v svojem laboratoriju dolgotrajne poskuse za urednjenje starega sna tečnice, letanja brez pogonskega kuriva. Njegov izum ima sicer zaenkrat samo še značaj laboratorijskih poskusov, vendar pa bo po temeljitejši izpopolnitvi brez dvoma povzročil pravcato revolucijo v gradnji letal. Izum sloni na uporabi turbokompresorjev v visokih legah ozračja. Profesor Rynin napoveduje, da bo mogoče doseči po uvedbi njegove iznajdbe graditev letal, ki bodo letela s 1000 km na uro. Za njegov izum se sovjetska vlada zelo interesira in mu je dala na razpolago velika finančna sredstva, da bo mogel nadaljevati kar najbolj uspešno dela na svojem epohalnem izumu.

Naša mladina v Ameriki ni več slovenska...

40 slovenskih društev, v katerih poslujejo v angleškem jeziku. — Mladina se vzgaja v ameriški šoli in iz nje prihajajo kot Američani...

Chicago, 1. junija. Ivan Molek, glavni urednik ameriške »Prosvete«, izhajajoče v Chicagu, je napisal za »Slovenski Narod« naslednji pomembni članek, ki bo dal našim ljudem mnogo misliti o našem izseljeniškem problemu:

Slovenska narodna podpora jedna v Združenih državah je bila v zadnjem aprilu stara 25 let. Po vsej Severni Ameriki od Atlantika do Pacifika in od hladnih ravnin Kanade pa do Mehškega zaliva, koder je raztresenih 672 društev (podružnic) te največje slovenske organizacije na zapadni strani sveta — ako ne na svetu — proslavlja to društvo petindvajsetletnico svoje dejavnosti tedaj za tednom in mesec za mesecem, zdaj tu, zdaj tam; največja proslava je bila 19. maja v Chicagu, rojstnem kraju organizacije in med potekom jubilejne konvencije, kjer je približno tisoč članov napolnilo dvorano in z največjim entuziazmom pozdravilo še živeče ustanovitelje.

Kaj pomeni ta jubilej? Za nas — dosti.

Naš delavec je willy-nilly Američan

Rojstvo SNPJ je bilo revolucija, ki je odprla novo dobo v zgodovini ameriških Slovencev in Jugoslovenov sploh. Da bo to razumljivo, je treba poznati vse strani našega tukajšnjega življenja.

Naš kmetijski sin, ki tvori tu večino naselencev in ki se je prelevil v industrijskega delavca, rudarja, malega businessmana, farmarja itd., živi v Ameriki dvojno življenje. Prvo temelji v splošnih ameriških razmerah, predvsem ekonomskih, katerim se mora prilagoditi vsakdo, če hoče eksistirati; drugo pa v naših domačih razmerah, predvsem socialno-kulturnih, ki so jih naselenci prinesli s seboj iz stare domovine in katere žive povsod, kjerkoli so naše naselbine. Naše domače ali notranje razmere — ki bodo obstajale toliko časa, dokler se ameriški Slovenci in Jugoslovenci sploh obdržijo v ločenih jezikovnih skupinah — se najbolj očitujejo v naših podpornih, kulturnih in religioznih organizacijah. V svojem zunanem življenju je naš delavec willy-nilly Američan prisiljen je naučiti se angleščine, če hoče uspevati gospodarsko in si pridobiti državljanske pravice v gotovem času, da le lahko udeležuje politično in strokovno v bojih za svoje delavske pravice. Teh razmer, izvirajočih iz splošnosti, ne more naš naseljenec kontrolirati. Imajo nas v pesteh — in drugače izhoda ni kakor odhod iz Amerike. V svojem notranjem življenju pa je naš naseljenec lahko samostojen vsaj toliko časa, dokler živi njegov jezik, dokler ni naše ljudstvo v Ameriki jezikovno pretopljeno.

Avstrijska cerkev s kupčkom salunov je bila središče

V prvi dobi naseljevanja, ko so bili položeni temelji našim prvim kolonijam, je bilo naše notranje življenje popolnoma avstrijsko. Naš delavec je bil sicer v Ameriki, služil je dolarje in tolkel je zlomljeni angleščini s svojim bossom, toda zunaj tovarne, rudnika ali farme je mislil in počel vse ono, kar je prej mislil in delal v stari domovini. Sploh ni bil Slovenec — bil je Avstrijec. Njegova naselbina je bila »Austrian settlement«, njegova cerkev je bila »avstrijska cerkev«, njegova veselica v gozdu »avstrijski piknik«. V Kansasu stoji še danes dvorana, ki ima na pročelju napis »Austrian Hall« V isti državi še danes živijo »Avstrijsko podporno društvo«. Člani prvih podpornih društev so parirali po ulicah ameriških mest — v uniformah avstrijskih vojakov; delegatje prve konvencije prve jednote (Kranjsko-slovenske katoliške jednote, ki je bila ustanovljena l. 1894., torej deset let pred SNPJ) so sedeli med zborovanjem v uniformah avstrijskih oficirjev. Prvo slovensko podporno društvo — čez tri leta bo staro 50 let — je naročilo svojo črnožolto zastavo iz Avstrije. Skratka: vse notranje življenje je prvi dobi naših delavcev v Ameriki se je vrtilo okoli cerkve. Duhovščina je imela naselence docela v svojih pesteh. Cerkev je bila središče našega socialnega in kulturnega življenja. Avstrijska cerkev s kupčkom salunov (pivnic) naokoli Klerikalizem je bil presajen iz stare domovine s končinami, gobavim debelom in suhimi vejami vred.

Martin Konda in Frank Medica duševna očeta SNPJ

Take so bile naše domače razmere pred 25. leti. Neznosne, groteskne so bile! Naravna posledica je bila punt po vseh naselbinah. Posamezniki so se davno prej rebelirali, a si niso mogli pomagati. Z dotokom novih naselencev naprednega mišljenja so se puntarji množili. Obenem so mnogi starejši naselenci, ki so videli dalje od cerkve in malo pogledali v širše ameriško življenje, spoznali, da lahko žive brez usiljenosti jim cerkvene tlače. Krajinski spopadi so trajali nekaj let, splošna ofenziva je pa prišla leta 1902, ko sta Martin Konda in Frank Medica začela izdajati tednik »Glas Svobode« v Pueblo, Colo. To je bil list z jasno določenim svobodnimiselnim programom in namah so se zbrali okoli njega vsi slovenski puntarji v Ameriki. Leta kasneje sta se Konda in Medica preselila z listom vred v Chicagu, kjer je bilo poslednje središče naše revolucije. Tu so vodili boj na vseh straneh; sunek za sunkom je pretresal vse naše naselbine v grandiozni borbi. Tu so se porodila misel za novo, svobodnomislno jednoto, ki se je uresničila v šestih mesecih. Medica je pisal v listu in pridobil ter učil druge, da so pisali za ustanovitev lastne organizacije, Konda in drugi pa so agitirali od hiše do hiše, od rojaka

do rojaka. V nekaj mesecih je bilo usta, novljenih deset društev. Ta društva so bila nekaj novega za naše delavstvo v Ameriki. Dočim so vsa društva dveh prejšnjih jednot imela svetniška imena, so se nova društva imenovala Slavija, Triglav, Adria, Naprej, Bratstvo itd. Bila so narodna društva; ki so se imela spoiliti v narodni jednoti. Beseda »narodna« je imela za nas širši pojem, kot pa se navadno označuje: pomenila je tudi svobodnomislnost in revolucionarnost, skratka popolno samostojnost in neodvisnost v verskem in kulturnem oziru. V aprilu 1904 so nova društva poslala devet delegatov v Chicagu in SNPJ je postala meso in kri. Frank Medica, takratni urednik »Glas Svobode«, ki ima velike zasluge za ustanovitev te organizacije, je bil prvi tajnik.

Kolikor mi je znano, živi Medica neke v Jugoslaviji. Ako mu pridejo te vrstice pred oči, naj izve, da se ga članstvo SNPJ ob 25-letnici hvalježno spominja. Njegovo delo v Ameriki ne bo pozabljeno, dokler bo živela jednota, ki jo je pomagal ustanoviti.

Kdor ni član jednote, je izobčenec

Jednota (beseda, ki znači unijo, je bila adoptirana po Čehih, od katerih so se naši naselenci marsičesa naučili) je prvotno pomenila ameriško Slovencev versko bratovščino. Zupniki, ki so dominirali domače razmere naselbin, so uklenili tudi jednoto v svoje spone; njihov diktat je bil: Če nisi član cerkve, ne moreš biti član jednote. Vera je prva in potem je podpora! — Jednota se je porodila iz ameriških razmer radi potrebe po samopomoči v primeru bolezni in telesne nezgode. Socialnega zavarovanja v Ameriki ni. Vsa zavarovanja oskrbujejo privatne družbe. Šele zadnja leta so uveljavljali delavski odškodninski zakoni v posameznih državah. Jednota je torej bila nujno potrebna izselencem vseh narodnosti; tudi domačini imajo slične podporne organizacije, ki se lišajo z raznimi, največ smešnimi obredi in fantastičnimi uniformami. Skratka: jednota nam je država in državi in kdor po svoji krivdi še ni član te ali one jednote, je nekak izobčenec. Zato ni nič čudnega, da so župniki takoj privezali prvo jednoto na cerkev in da je ostala privezana do danes. Druga jednota, ki tudi nosi katoliško ime, se jim je deloma izmuznila in nastopa nekaj let na zunan kot versko nevtralna, toda na znotraj je tudi ta priklenjena. Nekaj drugih in manjših (lokalnih) organizacij je takisto v pesteh hierarhijske.

SNPJ je od svojega začetka popolnoma prosta vpliva reakcije in agresivna svobodnomislna enota. Vsa član imajo svobodo vesti in prepričanja, toda enota vzgaja svoje članstvo po svojih publikacijah v duhu nove življenske filozofije in modernega znanstvenega naziranja. Se več. SNPJ je pred sedemnajstimi leti upostavila principe delavske borbe za industrijsko demokracijo in socialistično kulturno ter še danes zagovarja te principe v svojem glasilu.

Petindvajset let boja in dela je za nami in SNPJ je danes največja in najmočnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Ni le največja, marveč večja ko vse druge skupaj. Danes ob petindvajsetletnici šteje preko 60.000 članov v obeh oddelkih (otroci in odrasli) in ima približno štiri milijone dolarjev premoženja; ima svoj dom v Chicagu, veliko poslopje z dvorano in tiskarno vred; izdaja svoj dnevnik, mesečnik za mladino in periodične knjige.

To je tista plodnosa revolucija ameriških Slovencev, ki je prišla v slovensko narodno podporno jednoto. Tega velikega preobrata v četrto stoletje se najbolj zavedajo — nasprotniki sami. Vsi ameriško-slovenski reakcionarni listi so kratkotalo zamolčali jubilej SNPJ. Niti eden ga ni omenil.

Mlajša generacija posluje v angleškem jeziku

In bodočnost? Bliznja nas ne skrbi, kasnejša pa ni v naših rokah. Naša enota pridno organizira mlajšo generacijo v posebnih društvih, v katerih poslujejo v angleškem jeziku. Teh društev je že približno štirideset. Pionirji jednote in drugih jednot odhajajo v grob, novih naselencev je pa vedno manj. Jednota sicer organizira naselence v Kanadi, ali od teh nas loči politična meja in svobodno občevarje je ovirano. Največji vir novega članstva je torej v naši mladini, toda ta mladina v ogromnem odstotku ni več slovenska. To je za naš sentiment zelo slabo in neprijetno, toda odpomoči ni. Razmer, kakršne so, ne moremo izpremeniti. Mladina se vzgaja v ameriški šoli in iz te šole prihajajo Američani po mišljenju in jeziku. Tu pa tam imamo lastno osnovno šolo — večinoma so cerkvene — ki pa ne pomagajo dosti otrokom, več škodijo, kakor koristijo. Uče se predmetov, po katerih jih nihče ne vpraša, ko gredo v srednje in višje šole. Zgodilo se je že, da so otroci iz slovenske farne šole padli, ko so delali izkušnjo za »high school«, ali nižjo gimnazijo in da so jih poslali v ameriško večerno šolo, da se nauče, kar so zamudili.

»Domovina, ti si kakor vlačuga...«

Čital sem v starodomovinskih listih že več pritožb o »potujočanju« naše mladine v Ameriki. Mladina ostane v Ameriki in v njenem interesu je, da ji razmere, v katerih se bo morala udeleževati, niso tuje. Ali naj naša mladina hodi po istih križevih potih, po kakršnih smo hodili mi očetje? Nihče ji ne sme tega želeči, najmanj pa mi. Mladina bi bila potujčena, če prav bi ji ameriško življenje ostalo tuje, kot je bilo nam ob priselitvi. Ker smo bili tuji, smo bili

potisnjeni v kot najtežjega dela in najnižjih plač; bili smo potrebna nadlega. Stara domovina nam je dala le roke in s temi v praznih žepih nas je brnila in tuji svet; niti v svojem najslabšem kotu nam ni privoščila zavetlišča. Tam, kjer smo se rodili, smo bili nepotrebna nadlega. Izobrazbo, ki je zahtevala civilizirano življenje, smo dobili od skope matere domovine v drobtincah pod mizo. Boge, slabo smo bili prekrbljeni za dobri in praktični nauki. Vsega, kar danes znamo in imamo, smo se naučili v Ameriki in je prišlo iz nas samih. Se eno bridko resnico je treba pribiti: baš oni, ki so prišli iz stare domovine akademsko izobraženi, prav za prav izsolani, so bili — na prste ene roke lahko seštejem častne izjeme — naši najslabši in najškodljiviji učitelji. — Mrzlo dejstvo je, da je materialno blagostanje glavni pogoj napredku poindencov kakor narodov. To je naš osnovni problem, ki ga rešujemo individualno in kolektivno. Naši otroci bodo stokrat bližje rešitvi tega problema in ne bo jim treba — vsaj upam — niti stotinko toliko trpeti, kolikor so trpeli njihovi očetje.

Mladina, ki prevzame SNPJ

Naša mladina, ki v drugem (nastopajočem) četrtoletju prevzame SNPJ in druge jednote v svoje roke, gleda na ves ostali svet z ameriškega stališča. Predvsem s stališča tukajšnjega življenskega standarda. Ameriški mladi svet v splošnem je silno materialističen in predvsem gleda na telesno kulturo: sport. Na Evropo gleda kot na ameriške dolžnike, ki so bankrotirali v vsem. V današnjem velikem val industrijske in mehanizacije, ki preobrazuje Združene države v eno samo tovarno, je vsak dan nesteto priložnosti za ambiciozne mladeniče in dekleta, da si zagotovijo vir dohodkov in tekmovalce za rekorde, in ko je to zagotovljeno — ko si mlada glava domišlja, da je že kapitalist in na stopnicah do slave — se ne briga za nobeno drugo stvar. Naša mladina se ne more izključiti iz tega vrtilca. V splošnem smo v toku prehodne dobe, v kateri ni nič stalnega in o kateri ne vemo kam nas nese, upamo pa — in to upanje nam sladi vsakdanji boj — da nas nosi navzgor v industrijsko demokracijo.

Take bi bile naše misli ob petindvajsetletnici SNPJ. Za nami je 25 let častnega boja in koristnega dela, petindvajset let ločitve od v Ameriko prenesenih avstrijskih razmer in samostojnosti našega domačega življenja. Med nami je rekord našega boja in dela, s kakršnim se ne more ponasati nobena druga organizacija nobene druge narodnosti v Ameriki — in to je dovolj! Pred nami je zagotovilo, da bomo še napredovali in uživali sadove borbe in truda gotovo število let. In potem — kaj?

Stavbno gibanje v Ljubljani

Na Karloviški cesti je v delu enonadstropen prizidek na dvorišču A. Jerančičeve hiše. — Na Rakovniški cesti je dal samostan gospodarsko poslopje na dvorišču podrti, da naredi prostor novemu večjemu poslopiju. Zdelo se zidajo temeljni betonski zidovi.

Delo vodi stavbnik R. Treo. — V Korunovi ulici se preureja gospodarsko poslopje hiš. števil. 1. Povečala so se okna in novi okviri so že videni. Tla v lokalih bodo iz betona, na katerem bo stalo orodje za Moretovo sodavarsko obrt. Zidarska dela izvršuje zidarstvo mojster Iv. Prebil. — V Slomškovi ulici dobi poslopje mestne elektrarne še en trakt. Zidovje je sezidano do podstrešja in bo v kratkem pokrito. V tem delu elektrarne bodo stali kotli in za proizvodnjo električne energije stala parna turbinna. — Ob Suvoberški cesti, ki drži z Dunajske ceste mimo mestne gramozne jame v Šiško, gradita skupno enonadstropno hišo Anton Marinšek in Anton Schweiger. Narejeni so opaži in se dela temeljni zid iz betona. V tleh je najlepši gramoz in grušč, ki je prav dober material za betonske zgradbe. Zidarska dela je prevzel stavbnik E. Černič, a stavbno delo vodi arhitekt dr. M. Kasal. Vsaka teh dveh hiš bo imela kletno, visokopritlično, stanovanje v prvem nadstropju in pa podstrešno stanovanje. — V bližini tega poslopja si zida Boris Modrijan enonadstropno hišo v Baragovi ulici, ki je projektirana v smeri od jurga proti severu čez Suvoberško cesto. Betonski zid je dograjen, približno teden se bo pričelo zidati z opeko. Zidarska dela izvršuje stavbnik D. Battelino. — V mestni gramozni jami pa vidite veliko stanovanjsko mizerijo. Semkaj se selijo barakarji z Ledine. Stavilo se zasilna lesena stanovanja iz starega, slabega lesa. Baje ima tu svojo streho že 15 družin. Barake so povsem lesene, samo največja med njimi je pokrita z opeko. V to barako se prišli 12 ali celo več družin. V tej globoki jami bo njih revščina še najbolj skrita. — Ob Cesti na Loko je v gromem dograjena visokopritlična hiša mizarkega mojstra Ježa. Strešina je domala postavljena in bo stavba prihodnji teden pokrita, na kar se bodo izvršila ostala zidarska in mizararska dela. Zidarska dela ima v rokah stavbnik Matko Turk. — Na Mivki je spravljen pod streho Kocjanova visokopritlična hiša z enim nadstropjem. Zdalj omatavajo zidovje. Kakor zidarska bodo kmalu končana tudi mizararska, slikarska, plekarska in pečarska dela, tako da bodo stanovanja v bližnjih dneh porabna. Zidarska dela izvršuje stavbnik Matko Turk. — Svet med Cesto na Loko in Jeranovo hišo je parceliran, ceste in ulice so projektirane, zbog česar je zidanje hiš in vil omogočeno. Tako si je tukaj na novi še ne z imenom označeni ulici postavil lično enonadstropno hišo z visokim pritličjem prof. Sever. Vsa dela so takorekoč dokončana in bodo stanovanja v kratkem vzeta v porabo. Zidarska dela je izvršil stavbnik Rudolf Saksida.

Ordinacija na ulici

— Gospod doktor, zadnje dni čutim tako strašno bolečino v križu, da na ves glas kričim. Kaj bi storili vi v takem primeru?

— Tudi jaz bi kričal.

Tehniška srednja šola v Ljubljani

Tehniška srednja šola v Ljubljani je izdala za šolsko leto 1928/29 »Izvestje«, v katerem objavlja obširne podatke o svojem ustroju. Zanimiva je statistika učencev v lanskem šolskem letu. Lani je bilo na Tehniški srednji šoli v Ljubljani koncem leta 593 rednih in 56 izrednih učencev. Na gradbeni šoli jih je bilo v I. letniku 21, v drugem letniku 26, v III. letniku 22, v IV. letniku 24. V strojni srednji šoli v I. letniku 34, v drugem letniku 28, v III. letniku 22, v IV. letniku 32, v elektrotehniški srednji šoli v I. letniku 30, v II. 22, v III. 16, v gradbeni rokodelski šoli v I. letniku 29, (1 izreden), v II. letniku 19, v III. letniku 21 (4), v strojni delovodski šoli v I. letniku 27, v II. letniku 26, v elektrotehniški delovodski šoli v I. letniku 10, v II. letniku 7, v mizarški in strgarski delovodski šoli v II. letniku 8, v kiparski in risbarski šoli v I. letniku 4, v II. letniku 6, v IV. letniku 4 (2), v keramiški šoli: v I. letniku 5, v II. letniku 1, v III. letniku 4 (2), v pletarski šoli: v I. letniku 4, v II. letniku 1, v III. letniku 4, v ženski obrtni šoli se je učilo šivanja 37 učenek (1), izdelovanja perila 28 (28), izdelovanja oblek 50 (7), vezanja 21 (11).

Letos so se na zavodu vršili prvi završni (diplomski) izpiti po predpisih novega pravilnika o delovanju, redu in pouku na državnih Tehniških srednjih šolah. Letos so napravili učenci zavoda pod vodstvom svojih profesorjev več poučnih ekskurzij in sicer v Celjsko tiskarno, v tovarno Elektrot na Dobravi pri Jesenicah, v tovarno »Bistra« in Radio postajo v Domžalah, v tovarno pohištva v Duplicah, v elektrarno na Fali, v tovarno papirja v Goricanah, v premogovnik, steklaro in kemično tovarno v Hrastniku, v tovarno Kranjske industrijske družbe na Javorniku in na Jesenicah, v tovarno »Titab« in »Vesna« v Kamniku, v mestni vodovod v Klečah, v hidrocentralo in papirnico I. Bonač na Količevem, v predilnico v Kranju, v tovarno verig v Lescach, v predilnico v Litiji, v razna podjetja v Ljubljani in v Mariboru, v tovarno dušika v Rušah itd. Na zavodu so se vršili tudi razni poučni strokovni tečaji za izobrazbo učiteljskega strokovnih in obrtnih nadležalnih šol. Razen tega je urad za pospeševanje obrti v Ljubljani priredil na Tehniški srednji šoli šest strokovnih tečajev za obrtnike. Razne tečaje pa so priredile tudi še druge organizacije. — Na zavodu deluje tudi umetniška šola »Probadac«.

Iz policijske kronike

Spental Josip, 27letni sin posestnika iz Muljave, se je v soboto v samomorilnem namenu ustrelil v prsa. Kljub takojšnji pomoči v bolnici je še isti dan podlegel poškodbam. Vzrok samomora je neznan.

Crnokrak Drago, 26letni arb. iz Zagreba, je pri dirki na cesti pri Trčurji padel z motornega koleosa in se precej težko poškodoval. Kradel Josip, delavec v kemični tovarni v Hrastniku, si je pri delu poškodoval levo nogo. Suhodolcu Franu, sinu posest. iz Dobrave, je 8. t. m. neznan fant vrgel kamen v glavo. Šele večer so ga prepeljali v bolnico s težko poškodbami. Šiltni Zilič Ferdo, preglednik finančne kontrole, je šel na sprehod proti Ježici, kjer se je neki jezelec zaletel vanj in ga podrl na tla. Moral je zaradi težke poškodbe v bolnico.

Z mednarodne konference dela

Na dnevnem redu XII. mednarodne konference dela je tudi razprava o prisilnem delu, ki ga morajo opravljati še v vseh kolonijah. Zanimivo je, da je to vprašanje sprožilo Društvo narodov, kar dokazuje, da gre za politično vprašanje. V Društvu narodov odločujejo vselej, ki imajo velike kolonije, kjer je še prikrito ali neprikrto suženstvo ostalo.

Prisilno delo je uvedeno v vseh kolonijah. Pod njim trpi nad 200 milijonov ljudi črne in žolte rase, ki so je Evropejci smatrali za manj vredno. Prisilno delo se mora opravljati večinoma za državo pa tudi za obšine in za zasebnike, se razume, zastopnike »plemenite bele rase«. Prisilno delati morajo moški in ženske, odrasli in mladoletni. Kolonijalne narode je Evropa popolnoma zasvojila. Posledica je bila, da sta žolta in črna rasa začeli sovražiti belo raso in nastal je pokret za osamosvojitve zasvojenih kolonijalnih narodov in za enakopravnost z Evropci. Ta pokret je posebno napredoval med svetovno vojno. Znano je, da so evropske vesele poklicale v svetovni vojni črnce na pomoč in da je po vojni Anglija prva začela z reformami v odnosih s kolonijami. V kolonijah so nastali nacionalistični pokreti za osvoboditev, ki ogrožajo moč evropskih vesele v kolonijah. Zato so vesele same sprožile vprašanje odprave prisilnega dela v kolonijah.

Mednarodna konferenca dela je imela na dnevnem redu tudi vprašanje delovnega časa privatnih nameštencev. Ze 10 let je poteklo, od kar je bila sprejeta takozvana Washingtonska konvencija o šurnem delovniku. Še spetelka so bile sroke vse evropske države proti tej konvenciji. Ko so po padcu laburistov v Angliji zavladali zopet konzervativci, so začeli odkrito borbo proti šurnem delovniku. Zato tudi ostale evropske države niso priznale konvencije in namesto 50 držav, ki bi morale konvencijo priznati in izvajati, je storilo to samo 5 držav. Angleška vlada je čakala, da poteče 10letni rok, nakar bi zahtevala revizijo konvencije. Delavske organizacije so napele vse moči, da se Washingtonska konvencija povsod prizna in izpolni, tako da ni veljala samo za industrijske in obrtne delavce, temveč tudi za delo v pomorstvu, na železnih, poljedelstvu, v trgovini in uradih.

Pristopite k »Vodnikovim družinam«

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: dne 17. junija 1929. Adolf. Pravo slavni: dne 4. junija 1929. Tratomir. DANASJE PRIREDITVE. Opera in drama: Zaprti. Kino Matice: Skandal v Baden Baden (Brigita Helm). Kino Ideal: Ogrska rapsodija (Willy Fritsch).

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu.

Prosveta

Repertoire Narodnega gledališča v Ljubljani OPERA.

Zacetek ob pol 10.

Torek, 18.: Črne maske. B. Sreda, 19.: Čigani baron. A. Četrtek, 20.: Marta. C. Petek, 21.: zaprti.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER V Četrtek, 20. junija: »Dnevi našega življenja«. Abonma.

Kogojeva opera »Črne maske« se ponovno izvaja v ljubljanski operi jutri 18. t. m. v običajni zasedbi z g. Primožem v glavni baritonski partiji Lorenza. Opero dirigira ravmatelj Polak, režira režiser Kravčič. Predstava se vrši za abonma reda B. Ker je to predzadnja vprizoritev izvirne opere v letošnji sezoni, ki je bila s takim navdušenjem in soglasnim priznanjem sprejeta, opozarjamo na toliko priložnost za prav posebej.

Flowtow: »Marta«. Ponovno pride v repertoar ljubljanske opere melodiozna opera Marta, delo skladatelja Flowtowa. Glavne vloge imajo ga. Poličeva, ga. Medvedova ter ga. Betetto in Banovec. Prva letošnja vprizoritev bo v četrtek, dne 20. t. m. za abonma reda A.

Sentjakobski gledališki oder zaključil v četrtek, 17. junija letošnjo sezono z gostovanjem dramske sekcije I. n. a. d. »Jadrani«. Igrala se bo Leonid Andrejeva drama »Dnevi našega življenja«. Običajno vabimo, da v obilnem številu poseti to zadnjo predstavo v sezoni 1928/1929. Predstava je dosti abonma predstava. Vstopnice so v predprodaji v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Sport

— Jubilej ZSK Hermesa. V dne 28. do 30. t. m. praznuje ZSK Hermes desetletnico svoje obstoja. V ta namen si je zdajtel zelo obširen program, ki bo sestavljal predvsem iz nogometnega turnirja, v katerem bodo sodelovali najboljši železničarski klubi Jugoslavije, in to železničarji iz Zagreba, Subotice, Maribora in Ljubljane. Brezdvorna bo sporni užitik zasiguran, če premostrimo kakovost posameznih sodelujočih moštvo. SK Železničar Zagreb je opetovano dokazal odlično svojo formo ter tudi izven meja naše države nad vse častno zasloval barve svojega kluba. Tudi doma so znani kot solidni in resni sportniki in odlični bojevniki, ter so že najboljšim klubom Zagreba večkrat prekrizali račune v prvenstvenih tekmah, ter tako s svojo borbenostjo spremenili prvenstveno tabelo. Subotički železničarji se odlikujejo ter gojijo brzoligo, ki stalno nese ogroženo vsakega nasprotnika. Tudi z njimi se mora računati kot z resnim konkurentom v tem turnirju. Mariborski železničarji, ki so ravno dovršili turnejo po Jugoslaviji, so v kratki dobi njihovega obstoja dokazali, da so nogomet v resni strani, kar dokazujejo njihovi zadnji rezultati. Ljubljanski ZSK Hermes bo torej imel dovolj posla in truda, če si bo hotel osvoiti oziroma priboriti pokal, ki je v ta namen poklonjen.

Likvidacija broderske afere

Pred Državnim svetom kot najvišjim disciplinarnim sodiščem je bila v soboto izrečena sodba proti nedavno zaradi pregreškov v službi začasno suspendiranim uradnikom rečne plovilne. Zadeva je bila v javnosti znana pod imenom »broderska afera«.

Državni svet ugotavlja v svoji sodbi, da glavni krivci niso bili postavljeni pred sodišče. Kar pa se tiče obtožbenih uradnikov, ugotavlja Državni svet, da je bil njihov položaj vprico nejasnih odredb njihove službe dokaj prekanen. Obtožbeni Nemetto je kriv, da kot glavni strokovnjak in predsednik komisije ni poskrbel za to, da se sestavijo enotni obrazci za vse člane komisije in da je izdal naredbe, ki so nasprotovale prejetim navodilom. Kriv je nadalje za to, ker ni poskrbel, da se kvari nedostatk odpravijo. V olajšavo pa se mu šteje, da tega posla ni mogel izvršiti, ker mu je nedostajalo potrebnih strokovnjakov in strokovnih organov.

Mirko Dimitrijevič je kriv, da je 4. marca izročil v promet brod »Kraljica Marija«, o katerem je komisija že 6. marca ugotovila, da je pomanjkljiv in da uhaja vanj voda.

Uradnik Orlić je kriv, da je dajal naredbe, ki so šle preko njegovega pooblastila in delokroga in da se ni držal svojih dolžnosti.

Glede Pejčiča je Državni svet ugotovil, da ni pristojen, ker Pejčič ni državni uradnik.

Državni svet je nadalje ugotovil, da Bešin in Glavič nista kriva.

Na podlagi teh ugotovitev je Državni svet kaznoval Nemetto in Orlića po 2. točki 148. člena uradniškega zakona z 20% odtelglajem od plače za dobo dveh let in z ukinitvijo napredovanja v istem obdobju.

Mirko Dimitrijevič je bil kaznovan z 20% odtelglajem od plače in z enoletno karentno dobo za napredovanje.

Nova kuharica

— Kakšno kavo ste nam pa skuhalii. Nežka? Saj nima nobene arome! — Trenutek, prosim.

Kmalu prihihi vsa upehana iz kuhinje in pravi:

— Pregledala sem vso kuhinjo, mišlostiva, toda arome nisem našla nikjer.

Dnevne vesti.

— **Pojasnijo pošne direkcije.** Pošna direkcija nam pošila tole pojasnilo: V številki 106 Vašega cenj. lista od 11. maja t. l. je izšel članek »Javno vprašanje«, v katerem piše vprašanje, ali ima poštno osebo pravico zahtevati od stranke, da plača poštni predal, če pride po prihodno popoldanske pošte po čaropis. Direkcija pojasnjuje, da je bilo to vprašanje resnično odprto, ker se poštni predpisi upravičeno lahko tudi tolažijo, da je treba plačati predal, kdor hoče dobiti časopise izven dostavne časa. Ministrstvo je sedaj odločilo, da smejo pošte izročiti naročnikom one časopise, ki pridejo s popoldanskim poštom pa še med uradnimi urami, ne da bi zahtevali plačilo predalnice.

— **Iz državne službe.** Imenovana sta za šefa katastrske uprave v Kranju višji geometer Henrik Hrovatin, za šefa katastrske uprave v Celju pa višji geometer Rudolf Didek.

— **V naše državljanstvo sta sprejeta** akademski slikar Ivan Sajevic iz Ljubljane in ključavničar iz Maribora Ivan Vanek.

— **Natečaj za gojenje železniške šole.** V šolskem letu 1929-30 bo sprejetih v železniško šolo 100 gojencev. Kandidati morajo imeti najmanj 7 razredov gimnazije ali realke, biti morajo naši državljanji, dobro razviti in zdravi, stari najmanj 18 in največ 21 let. Vsi kandidati morajo položiti redni izpit. Šola traja dve leti. Prošnje je treba vložiti do 10. avgusta pri ravnatelstvu šole, Miloša Velikega ulica 100, Beograd.

— **Kongres profesorjskega društva.** 7. in 8. julija se bo vršil v Velikem Bečkercu kongres profesorjskega društva. 6. julija dopoldne se bo vršila plenarna seja glavne uprave in delegatov sekcij. Po kongresu se bo vršila skupščina kreditne zadruge profesorjskega društva. Udeleženci kongresa pridejo izlet po Dunavu do Oršave ter preko Negotina in Knjaževca do Niša.

— **Smrt odličnega pravika.** V soboto zvečer je umrl v Ljubljani višji sodni svetnik g. Mihael Vehovar. Pokojnik je bil odličen pravnik, zaveden narodnjak in simpatičen, značajan mož. Pogreb bo danes ob 17 z Resljeve ceste št. 12. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini bode iskreno sožalje.

— **V ljubljansko gluhozemnico bodo sprejeli tudi za šolsko leto 1929-30 nove** gojence in gojenke iz Slovenije. Natančen razglas je objavljen v Samoupravi z dne 13. junija t. l. št. 5.

— **Izlet naših avtomobilistov.** Od 17. do 30. t. m. priredi sekcija Avtokluba iz Beograda velik izlet članov Avtokluba iz vse države. V Beogradu se zbere mnogo avtomobilistov iz vseh krajev države. Izletniki si ogledajo Beograd ter bližnjo in daljno okolico.

— **Zagrebska dekleta v Pragi.** V soboto so prišle v Prago pod vodstvom profesorice Adele Pleše in Jelke Krizmanić ter asistentke etnografskega muzeja Terezije Pavlič slušateljke državne strokovne dekliške šole iz Zagreba. Zagrebska dekleta sta sprejela kot goste Jednota slovenskih žen in Jugoslovanska liga. Ogledalo si znamenitosti Prage in udeležile se II. izleta prške sokolske župe, na katerem bo izročjen prapor Savezu ruskega Sokolstva v inozemstvu. Na kolodvoru so sprejele zagrebska dekleta učence praških gospodinskih šol.

— **Dom državnih uslužbencev.** Kakor se čuje, je Zveza državnih namestnikov za Slovenijo sprožila misel, da bi s pomočjo hranilnega in posojilnega konzorcija, nabavljale zadruge in pa ljubljanske uradniške menze sežidala »Dom državnih uslužbencev«. Stavbišče imajo baje že zasigurano.

— **Oddaja zakupa prodajalne na postaji** Lašva se bo vršila potom otertalne licitacije dne 4. julija 1929 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— **Primorci, Jugoslovani.** Izšla je 8. številka »Primorskega Glasca« z zanimivo vsebino o življenju naših rojakov onstran meje. List je napravljen po vseh glavnih trafikah v Ljubljani, v Mariboru pa v trafikah Bele in Sax. Nove naročnike sprejema Založba »Jug« v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-11.

— **Sprejem gojencev v pomorsko zrakoplovno šolo.** V pomorsko zrakoplovno podčastniško šolo v Divuljah (pri Splitu) bo letoš. 1. septembra sprejetih v 4. razred do 120 gojencev. Pogoji za sprejem so na ogled pri vseh komandah vojnih okrogov, pri vseh velikih županstvih, okrajnih poglavarstvih, v »Službenem vojnem listu« št. 20, 21, 22, in v »Službenem listu« (Službene novice) št. 112, 113, 115. Opozarja se, da imajo gojenci posebne doklade in ugodnosti pri napredovanju in da se sčasoma lahko postanejo častniki pomorske zrakoplovne panoge.

— **Vodič po našem Jadranu.** V založbi centralnega urada za propagando Jadrana v Splitu je izšla te dni nova izdaja »Adria-Verker«, vodiča po našem Jadranu v nemškem jeziku. Vodič bo zelo dobrodošel vsem, ki potujejo po našem Jadranu, ker najdejo v njem vse informacije. Knjižica stane 20 Din in se naroča pri Centralnem uradu za propagando Jadrana v Splitu.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta deloma oblačno, toplo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno. Deževalo je v Ljubljani in v Skopju. Temperatura je povsod občutno padla, samo v Splitu je pritisla prava poletna vročina. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 33, v Beogradu 28,4, v Zagrebu 28, v Sarajevu in Skopju 27, v Ljubljani 25,9, v Mariboru 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,7 mm, temperatura je znašala 15,2 stopinje C.

— **Ubili katoličani polnijo cerkve.** Kakor poroča klerikalna »Narodna politika«, ki izhaja v Zagrebu, so včeraj v Mehiki zopet odprli katoliške cerkve. List pozdravlja seveda ta dogodek z velikim veseljem ter pripominja: »Proganjani in ubijeni katoličani še opet napuniti svoje cerkve in slobodno če prisotvo-

vati obredima.« Ker bodo torej v mehiške cerkve odslej hodili tudi ubiti katoličani, se nam zdi, da ti katoličani vendar niso bili tako ubiti, kakor so pisali klerikalni listi, ali pa vsaj ne tako, da bi v svobodni Mehiki ne mogli hoditi v cerkve. Morda pa se je zgodil čudež, da so vsi ubiti mehiški mučniki oživel, ko so se mehiške oblasti sporazumele s papežem? Na svetu je vse mogoče.

— **Tragična smrt notarja.** V soboto je izvršil samomor na kolodvoru v Zabalju tamonjski notar Vladimir Petrović. Vrgel se je pod novosadski vlak, ki ga je popolnoma razmehčal. Petrović je bil več let notar v Zabalju. Bil je znan kot vreden in pošten mož. Pred dnevi se ga je lotil obup. Zane-marjal je svojo službo in taval po okolici. V soboto je prišel zgodaj na kolodvor. Ko so ga vprašali, kam se pelje, je odgovoril, da v Bečej. Železniški uradnik mu je povedal, da gre vlak v Bečej šele popoldne. Notar se je odstranil, toda ni šel domov, temveč se je skril za čuvajnico. Kmalu je pridrvel vlak iz Bečeja, pod katerega je nesrečno skočil.

— **Sina zabodel.** V Garčinu pri Brodu se je odigrala včeraj krvava družinska tragedija. 70letni Sava Valentović je zabodel svojega sina Jožefa v prepiru. Sin je poškodbi podlegel. Oče in sin sta se že dolgo prepirala zaradi posestva. Oče je nazadnje sina zapodil iz hiše, kar je dalo povod strašni tragediji.

— **Velik požar pri Ogulinu.** Iz Ogulina poročajo, da je bilo sinoči celo mesto alarmirano zaradi požara, ki je nastal v staji kmeta Lude Bonića v bližnji vasi Sv. Jakov. Gasilci iz Ogulina in mnogi meščani so prihiteli na pomoč. Staja je bila kmalu popolnoma v plamenih, ki so švigali tako visoko, da jih je bilo videti 10 km daleč. Gasenje je bilo nemogoče zaradi vetra, ki je povzročil, da se je ogenj hitro širil in je ogrožal tudi sosedna poslopja. Sosedov hlev je začel že goreti. Požrtvovalnosti gasilcev se je zahvaliti, da ni pogorela vsa vas. Staja je bila zavarovana za nizko vsoto, tako da trpi lastnik okoli 25 tisoč Din škode.

— **Strašno neurje nad Osijekom.** Včeraj popoldne so se začeli nad Osijekom zbirati temni oblaki, ki so obetali nevihto. Kmalu je začelo deževati v debelih kapljah in sledila je strašna nevihta. Utargal se je oblak. Nevihta je večino Osiječanov presenetila v kopalnicah, kajti dan je bil zelo vroč. Osiječani so prihajali trumoma v Savo. Treskalo je in grmelo, da se je zemlja tresla. Strela je udarila na 8 krajih in napravila največ škode na električnih napeljavah. Udarila je tudi v tramvaj. V Cerkveni ulici je šla skozi dimnik v stanovanje in od tod zopet ven skozi vrata. V veži stoječo Kato Schver je strela opekla po licu. Hiša je tudi začela goreti, toda dež je ogenj sam pogasil. Med neurjem je padala tudi toča, ki pa ni napravila velike škode. Okoli 5. se je nebo zopet zjasnilo.

Val vročine je tu,

kuhanje na premoğu je mukai
S PLINOM
skuhate, spočete hitrejšje in okusnejše, kuhinja Vam ostane hladna
Nudimo Vam kuhalne naprave v vseh cenah na 12 mesečnih obrokov
dokler traja sedanja zaloga
DA SE PREPRIČATE, PRIDITE NA POSKUSNO KUHANJE
8. in 19. t. m. ob 1/4. uri v Mladiko

— **Ker je hotel takoj odpraviti.** Mestni delavec v Karlovcu Ivan Vouk, doma z Reke, je pred dnevi zbolel in šel k zdravniku. Ta mu je zapisal pilule, češ, naj vzame dnevno eno. Delavcu se je zdelo to zdravljenje najbrž predolgo in je pojedel 10 pilul naenkrat. Kmalu je dobil hude krče v želodcu in se je onesvestil. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so mu izprali želodec.

— **Nesreča Mariborčana v Karlovcu.** Iz Karlovca poročajo, da je včeraj ponesrečil Ferdinand Igo, doma iz Maribora. Bil je zaposlen kot delavec v tovarni za kože. Po lastni ne previdnosti je prišel med stroje, ki so ga težko poškodovali. Odpeljali so ga v bolnico.

— **Produkcije zagrebskega atleta v Parizu.** V petek se je produciral v Parizu na sportnem prostoru Velodrom d' hiver znani zagrebski atlet Slavko Barta, ki velja za najmočnejšega človeka na svetu. Barta je držal dve letali v polnem pogonu in se ni premaknil z mesta. Predstavi je prisotnoval nad 3 tisoč ljudi. Publiku je bila tako navdušena, da ni vedela, kako bi se junaku zahvalila in mu izkazala svoje simpatije. Sportni list »L' Autoc« piše, da je Barta s svojo produkcijo presenetil vse gledalce. Tri minute je vzdržal dve letali v polnem pogonu.

— **Hiša nemorale v Zagrebu.** Zagrebska policija je odkrila zopet leglo nemorale v gostilni »Sarajevac na Kustošiji. Oblasti so dobivale že dolgo anonimne ovadbe, da je »Sarajevac« hiša svobodne ljubezni. Pred dnevi je policija vdrla v gostilno okoli polnoči. Zasečila je v separejih tri pare v Adamovem kostumu, ki so plesali čarlaton od zvokih gramofona. Aretirali so vseh šest razvratnežev. Zenske so tri natakare, ki so izjavile, da v gostilni niso opravljale natakarskega posla, temveč jih je gospodar najel, da so zvaljale goste v separeje.

— **Doraščajoči mladini nudimo** jutraj čašico naravne »Franc Josefove« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, žledece in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franc Josefova voda« že pri malih največ

težko zagatenih bolnikih. Dobi se v vseh drogerijah in specerijskih trgovinah. 1/L

— **Ciril Metoda družba** prosi vse svoje podružnice in vsa narodna društva, da aklenjo že sedaj, da bodo zaigali kres na naših vrhovih na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda, dne 4. julija. 378/n

— **Kontrolne ure** — za tovarne F. Curden, Prešernova 1. 57-L

Iz Ljubljane

— **Ij Jubilej uglednega ljubljana.** Danes praznuje 70letnico g. Adolf Hauptman, ugleden ljubljanski meščan, bivši tovarnar barv, trgovec in posestnik. Jubilar, ki praznuje ob enem danes tudi svoj god, je znana ljubljanska osebnost, od nekdaj naprednega mišljenja, ter živa zaradi svojega simpatičnega značaja med znanci splošno priljubljenost. Svoj rojstni dan in god praznuje v polnem zdravju in čilosti. K mnogobrojnim čestitkam, ki jih je prejel danes, se pridružujemo tudi mi in mu kličemo: Še na mnogo let!

— **Ij Gremij trgovcev v Ljubljani** pozivlja vse trgovce, da se udeležijo jutri ob 10. dopoldne sestanka, ki ga priredi dr. Gjuričič v zavezi agrarne banke. Sestanek se vrši v sejni dvorani Zbornice TOI.

— **Ij Mestno kopalnico Kozleza** se včeraj ni mogla otvoriti, ker je odpovedal motor, ki črpa vodo ter je ostal bazen brez vode. Ljudje so se morali nevoljno zadovoljiti le s prhami, ki pa tudi še niso v redu. Tesarska dela niso še gotova. Kakor vsako leto, se je z deli začelo tudi letos prekasno. Zdi se, da je geslo »Ima vreme« postalo tudi slovensko.

— **Ij Javna ura na Napoleonovem trgu,** t. j. na križišču Rimske, Bleiweisove in Grobarjeve ceste, ni že dolgo v redu. Ponoči ne sveti in je že nekaj mesecev navadno temna. A nihče se zanj ne zmeni in je ne popravi. Prosimo torej, naj se končno uradije!

— **Ij Hotel Bellevue,** naš ljubljanski Cobenzl s prekrasnim razgledom na mesto in okolico, je postal najbolj privlačna točka. Vedno ima dosti gostov. Toda po pobočju ob Koslerjevem zidu se razširja smrad. Nujno potrebno je, da se Avgiev hlev razčisti, da se ne bodo zgrajali tuji in mislili, da smo — brez voja.

— **Ij Poprava tramvajevskega tira.** Ta teden se je vršila izboljšava tramvajevskega tira v Florjanski ulici. Ko se odpravijo tirni nedostaki tudi na Karlovski in Dolenjski cesti, bo omogočena v tramvajskih vozeh vsaj za nekaj časa mirnejša vožnja.

— **Ij Obnova javnih zgradb.** Kurilnica na glavnem kolodvoru se beli in prenavlja, za njo pridejo baje na vrsto tudi ostala odnoda poslopja, ki že kriče po obnovi in popravu.

— **Ij Predavanje o kuhanju s plinom.** Jutri, dne 18. in popoldne 19. t. m. ob 4. uri popoldne predava o kuhanju s plinom gđ. Arnbeck iz Nemčije. Med predavanjem se bo kuhalo in peklo s plinom in pokazalo, kako naj se kuha, da se porabi najmanj plina. Vabljeni so s tem vse gospodinjke, katere že imajo plin, kakor tudi one, ki še ne kuhajo s plinom. Vstop je prost. Predavanje se vrši v jedilnici gospodinjke šole v Mladiki, vhod Šubičeva ulica.

17-letni sin umoril očeta

Prebivalstvo mesta Humen na Českoslovaškem je pod vtisom groznega zločina, ki je bil izvršen v sredo jutraj v bližnjem gozdu. Gozdar je našel v gošči truplo veleposestnika in večkratnega milijonarja Adolfa Radlerja, ki je bil ustreljen v glavo, imel pa je tudi prestreljen vrat. Sodna komisija je ugotovila, da ima Radler prestreljeno glavo in šest ran na vratu. Vse rane so bile smrtno in Radler je umrl takoj po prvem strelu.

Na kraju zločina so osumili orožniki 17 letnega sina umorjenega veleposestnika Arnolda, ki so ga našli doma in odvedli z zapore okrajnega sodišča. Pri zaslišanju je spočetka vse tajil, končno je pa priznal, da je ustrelil očeta v razburjenju. Z očetom sta bila na lovu in stari mu je očital, da mu plaši divjad. Ko ga je večkrat udaril s palico, je sin nenadoma potegnil revolver in ustrelil očeta v glavo. Ker po prvem strelu oče ni padel, je izstrelil sin vse naboje. Preiskovalnemu sodniku je izjavil, da je bilo razmerje med njim in očetom zadnje čase zelo napeto.

Radler je bil sicer večkratni milijonar, vendar je pa silil svojega sina pasti živino. Svojo rodbino je pustil stari večkrat celo gladovati. Njegovo premoženje znaša 6 do 7 milijonov, toda rodbini je dajal za obledo in hrano mesečno samo 1000 Kč. Mož je bil pravi skopuh in tudi s svojo ženo je ravnal zelo grdo. Edina skrb mu je bila kopičiti svoje premoženje.

Kralj potepuhov

Mož, ki je prepotoval že 580.000 kilometrov, je Američan Josef Leon Lazarevic. Njegovo ime zveni sicer slovansko, toda Lazarevic je rojen Newyorčan. Na kongresu potepuhov leta 1927. v Minneapolis je bil izvoljen za njihovega kralja.

Prepotoval je domalega ves svet tja do Afrike in Rusije. S seboj ima vedno dva centa, da bi bil zavarovan proti vsem presenečenjem, in zlat kitajski novčič, ki ga hrani kot spomin na svojo potovanje po daljnem vzhodu. Na potovanju jemlje tudi znak svojega kraljevkega dostojanstva, srebrni prstan s podobo orla in štampiljko, s katero potrjuje svoj podpis. Pri sebi ima nebroj izrezkov iz novin in album za avtografe. To je vse, kar jemlje s seboj na potovanje. Prihodnje leto namerava svoj kariero zaključiti in se oženiti. Prstan kot znak kraljevkega dostojanstva izroči svojemu nasledniku.

Kadar v zakonu ni več ljubezni

Kako je prevarana žena postala detektiv in zalotila svojega moža z njegovo izvoljenko

Ljubljana, 17. junija.

Ko so snoči odhajali ljudje iz elitnega kina »Matica«, se jim je nudila tragedija, katere ena slika se je odigrala pred kinom, druga pa — doma. Kronološko se je tragedija vršila takole:

»On« je še precej mlad mož; okoli 30 let je star, visoke, elegantne postave, po poklicu zasebni uradnik. V zakon je stopil precej nezkušen; čare prvih poljubov je okusil šele pri svoji ženi. Spočetka so bili ti poljubi nepopisno sladki, pozneje pa se jih je naveličal. Prihajal je pozno domov, a ne več takoj iz pisarne, kot prve dni. Sčasoma se je začel ozirati tudi po lepih dekletih. Začel si je izmišljati seje, ki so trajale večših do jutra...

Ženi se je zdelo čudno, da odhaja zvečer tako pogosto na »seje«. Bilo ji je jasno, da nekaj ni v redu ter da nora imeti njen mož druge seje, kakor so one običajne, kjer se seje do polnoči in se običajno nič ne sklene. Sklenila je postati detektiv. Snoči je po večerji, ko ji je mož rekel, da ima sejo športnega kluba, dejala, da je zelo trudna in da gre takoj spat. Mož je stopil k svoji boljši polovici, poljubil jo je in odšel, poskakujoč od veselja, da se je zopet tako lepo izteklo. Žena pa ni izgubljala časa: odšla je za njim in mu sledila v primerni razdalji.

Mož je krenil proti Zvezdi, kjer je malo postal in stopil v bližnjo slaščičarno. Tu je našel svojo izvoljenko, sladko, prepovedano jabolko vseh zakonov. Prisrčno sta si stisnila roke, pojedla več tort, da jima bo ljubezen slajša in odšla nato proti kinu. Trideset korakov za njima je šla žena. Kaj je

vse mislila in kakšne litanije je pripravljala svojemu možu, se točno ne da povedati, lanko pa si mislimo. Mlada »zaljubljenca« sta zavila v kino, vzela ložo in vse je bilo v najlepšem redu.

Končno je bila predstava končana. Ljudje so hiteli na cesto, in mlada žena, ki je sedela v sosedni loži in čula vse, ker videti ni mogla v temi, je odšla za njima...

V hipu, ko sta mlada zaljubljenca stopila na ulico, je kakor hišni zmaj skočila mlada žena med zaljubljenca, priložila najprej svojemu zakonskemu možu dve krepki zausnici, potem pa se njegovi ljubici eno kot nagrado za uničeno zakonsko srečo.

To je tvoja seja... nesramnež... tako me torej goljufaš... jaz ti bom že pokazala...

— Ali draga... pa ti si nora... ne delaj mi skandala... lepo te prosim... vsi me poznajo...

— Kaj me to briga... ti si moj mož in ne boš hodil s tako »frkljo« v kino. Vi-diš, pobegnili je... pa jo bom že našla in obračunala z njo. Marš domov! — je vpila in se togotila žena. Odšel je urnih korakov, žena pa za njim... Doma boš že videl, kaj te čaka... jaz ti že pokažem...

In zavila sta v stransko ulico. Ljudje, so živahno komentirali konec moževe »seje«.

— Vražia ženska ti je! Si videl, kako je majhna, pa kako je nastopila! Doma bo padalo po njem, da bo joji...

Kaj se je odigralo med štirimi stenami, vesta samo ona in on.

Idealizem še živi. — Visoki moški so dobri zakonski možje. — Bojte se zapeljivcev! — Čuden patron med moškimi.

66

Pozno se oglašam, pa nič ne de. Zasladovala sem ves čas odgovore in prepire in verjemite mi, da me je v srce zbolelo tako krivično mnenje o ženi. Ali smo res vse take? Ne, prijatelji moji, ne bodite tako krivični! Danes sem ravno čitala, da je še mnogo idealnih deklet, ki sodelujejo v raznih organizacijah in ki so bile vzgojene pod budnim očesom plemenite matere. Skoroda verjamem temu in pritrujem. Bože, kje so časi stroge samostanske vzgoje! Kje so noči, ko sem kot 19-letno dekle plakala ob dnevniku, slonela in zrla v luno in zvezde in sanjala, sanjala... Se danes sanjam in ko vidim z vsakim dnem bolj, da so moje sanje le zgolj pene, plakam brez uteha. Sanjam o dobrem blagem možu, o deci kodrolasi, kateri bi darovala vso svojo ubogo bedno dušo, sanjam o domu, o solnčnem domu med zelenjem in trtjem. O domu, prijatelji! Nekoč sem ga imela. In dolgo je tega, ko so mi ob Jadranu uspavali noči zvoki mandoline, dolgo je tega, ko sem plakala zapustila rodni dom, morje in vse zelenje in cvetje juga... davno. In sedaj nimam doma, ne majke, ne skrbnega očeta. Vse je umrlo v meni s tistim koščkom zemlje, odete v cvetje, vse, tudi moje ubogo srce.

In 26-letna sem, še vedno sanjam in plakam. Ne hrepenim več po dobrem možu, ne po kodrolasi deci. Čemu? Danes vidijo mladeniči le svileni krilca, kodraste lase in lepe čevljičke. Kdo vidi mene, ki tipkam ves dan za ubogo plačico, ki kopni kot sneg? Komaj mi še ostane toliko, da si nabavim borne, bele srajčice in moram še gledati, da imam za trg- mleko, peka in razne druge stvari... Ej fantje, mnogo sem preplakala, pa nočem več, ravno radi vas ne več, ker niste vredni niti ene ženske solze. Kaj bi hrepenela, ko vidim, ko ne poznam niti enega idealnega fanta? Nočem! Ker ni idealizma več med mladeniči, ker nihče več ne sanja o beli hišici, o mali družini, kokosi, o sladki deci in o lepih toplih večerih, ko sedeš truden po delu pred hišni prag. Ah, mene je vzgajal samostan, knjige in fantazije in dnevniki, ki se praše na polica in čakajo, da se napijejo mojih solz. Tiho, da se mi ne smeje svet!

Primorka.

67

Tudi jaz si drznem odgovoriti na vašo anketo: »Zakaj se ne možete?« Stejem 21 pomladi, (čudno, kajne, da starosti ne zamolčim!) sem v službi, se rada smejem, sem vitka kot jelka, ne uporabljam ne pudra, ne rdečila za ustnice, pa sem vendar zdrava, rdečih lic in priključive zunanosti.

Zakaj se ne ne možete — ženite?

Tudi jaz sem o tem že mnogokrat premisljevala. Iskala sem mladeniča, ki bi bil vreden mojega zaupanja in moje ljubezni.

Moj ideal moža, s katerim bi se zvezala za vse življenje, bi moral biti mladenič, visoke postave, kajti znano je, da so taki moški značajni, odkritostni, mehkeje arca, so dobri zakonski možje, gentlemani in imajo smisel za mirno tiho in srečno zakonsko življenje. Oni so pravo nasprotje majhnih, ki so lokavi, zahrbtni in neznačajni.

Dalje mora biti sportnik, ker zanje velja izrek: »Ne na plesu ali zabavi, temveč v snegu in viharju spoznaš moža v pravi luči!« Le takemu možu bom dobra in skrbna zakonska žena in srečna mati najinim otrokom. Tistim pa, ki iščejo moža po promenadi ali zabavah povem, da so na napačni poti, ker lepe modne hlače, skrojene po zadnji modi, še dolgo ne naredo dobrega in poštenega mladeniča. M. P.

68

Ko sem imela 16 let, mi je nekoč moja pokojna teta rekla: »Dekle bodi oprezno, prišli bodo zapeljivci v podobi moža, obljubovali ti bodo modro barvo z neba, če jo boš pa hotela imeti, boš morala sama po njo iti.« B.

69

Tudi jaz bi se oženil! A moja zahteva je nenaravna. — Sem svojo vrsto vojni invalid, namreč duševni. Po telesu sem popolnoma zdrav, velik in močan, imam pa bolno psiho. Zaradi nekega nesrečnega slučaja pred 13 leti so se mi onegave nasladel tako zagrenile, da si ne znam pomagati. Imam dobro državno službo, precej privatnega premoženja, sem brez vsakih obveznosti. Ker nimam bližnjih sorodnikov, samevam tu v Ljubljani in premišljam svojo žalostno usodo. Nisem še videl Abrahamova, a že obupavam nad življenjem. Ali res ni nobene ženske na svetu, kame, ki bi mi bila samo zvesta prijateljica in družabnica? Saj je vendar po samostanih toliko redovnic, ki so se odpovedale življenjskim nasladam, jaz pa med ostalim ženstvom ne morem najti nobene. Vsi prijatelji me svare, naj se nikar ne oženim, ker bom nesrečen. Vsaka ženska se baje moži v prvi vrsti zaradi naslad in brez teh ni srebe in miru v zakonu. Kaj naj torej storim? Naveličam sem samevanja, hrane v gostilni, gospodinskih zadev itd. — Menda je moj služaj edini na svetu, a prenašam ga težko in z nevoljo. Radoveden sem, ali je kakšna samica med posvetnim ženstvom, ki ne reflektira na nasladi, ampak bi se zadovoljila s tovarištvom in prijateljstvom. In ker baje take ni, vidite, zato se jaz ne ženim! — Invalid, ki ni invalid.

Prepozno.

— Čujte, mladi mož, tamle je padel nekdo v vodo in se potaplja. Fotoamater: Žal je prepozno, ker sem porabil že vse plošče.

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

— Menite, da se vrše nočni sestanki pri meni. — je odgovoril duhovnik. — Imam prav toliko razlogov zavračati to trditev, kakor vi. Imenujte mi družabni razred, ki bi zdaj ne propadal. Tudi duhovščina se od julijske revolucije ni zredila... imamo dovolj svojih križev in težav. Samo, da se naše skrbi ne tičejo samo najbližje bodočnosti, marveč celoga človeškega pokolenja. Sicer je pa že čas, da se vrneva domov. Zbogom, dragi sinko!

Duhovnik se je prekrizal in dvignil roke, da blagoslovi Armand, potem je pa krenil nazaj v svoje stanovanje. Armand je zrl za njim, dokler ga je videl in poslušal je njegove korake, dokler niso utihle. Potem se je vrnil za toplem v misli v svojo sobico.

XX.

Postave v megli.

Naslednji dan, ki je napočil nad Parizom, je bil eden onih redkih dni, ko človek misli, da gaž megle in ko sroje stražniki na straži ob Seini, da opozarjajo ljudi na nevarnost, kajti v tako gosti megli bi marsikdo zgrešil pot in padel v reko.

Velemeš, je zagovarjal tako gosta megla, da so videli ljudje komaj dobre korake pred seboj. Zato ni hotel nihče v doma, če ni imel v rosti nujnih opravkov.

V labirintu pariških ulic se človek v taki megli zelo težko orijentira.

Armand Cambon, ki je imel tehten razlog oditi kljub gosti megli z doma, je vedel, da je v Faubourg St. Germain, ni pa poznal ulice, po kateri je taval okrog desetih dopoldne.

Slednjič se je zaletel z nosom v konjsko glavo in čutil je, da mu je stopil nekdo na nogo.

— Pardon, monsieur! — je vzkliknil nekdo. Armand je takoj spoznal, da mu ni stopil na nogo konj.

— Pardon! Ali je to monsieur Albert? — je vprašal Armand, kateremu se je zdel glas v temi znan.

Albert, ki je bil strojni delavec, obenem pa velik občudovalec Ledru Rollina in Louisa Blanca, je bil član provizorične vlade po februarjski revoluciji, po junjskem uporu so ga pa izgnali.

— Kdo me pozna v tem nebeškem zavoju? — je vprašal glas iz megle.

— Jaz, Armand Cambon, — je odgovoril Armand in se dotaknil z nosom njegove nosu.

— Ah, saj res! Zda sem vas spoznal, — je dejal Albert in segel Armandu v roko.

— Povejte mi, prosim, kje sem, — je nadaljeval Armand. — Zašel sem in

ne vem, je-li to druga ali tretja ulica od Seine.

— Tretja je.

— Torej rue del Universite?

— Da.

— Ste o tem prepričani, monsieur?

— Zakaj pa ne, saj se je moj kočijaž ustavil pred hišo, kamor sem namenjen.

— Katero številko ima ta hiša?

— 82.

— Res? Torej nisem zašel kakor sem mislil. Povejte mi prosim, ali ne stanuje baš na št. 82 monsieur Lamar-

— Da, baš sem namenjen k njemu.

— Potem takem ne ravnam prav, da vas zadržujem. Da ne pozabim, vsaj eno besedico strogo zaupno, monsieur Albert.

— Kaj je tako važnega?

— Toda samo na ušesa.

— Dobro... Poslušam... govorite odkrito.

— Ne kaže pošiljati ponoči te robe, je zašepetal Armand.

— Zakaj pa ne?, je vprašal Albert tiho.

— Ker se bojim, da so mi že za petami.

— Morbleu!

— Ali bolj rečeno, da so zavohali, da nekaj skrivamo.

— Kar je v bistvu isto. Kako ste pa zvedeli to?

— Nimam časa, da bi vam pojasnil. Bo pač potrebna še večja previdnost.

— O tem ni dvoma. A kaj storiti zdaj?

— Prenešiti orožje drugam.

— Če se sestanete danes z monsieurom Ledru Rollinom pred menoj, mu povejte to. Še nekaj — ali vam ni bilo rečeno, da morate odpotovati?

— Da, toda šele jutri.

— A shramba?

— Je vami na razpolago.

— A ključ?

— Jih vam izročim.

— Dobro. Mi imate še kaj sporočiti?

— Ne.

— Torej srečno pot.

— Sluga ponižen. Obilo sreče, monsieur Albert!

Tovariša sta se razšla in izginita v meglo.

Armand je nadaljeval svojo pot po južnem trotoarju, dokler ni prišel do bližnjega vogala, kjer je zavil v drugo ulico. Tu je kmalu naletel na drugo postavo v megli.

Mož, ki ga je srečal, je bil črn od pete do glave in Armand je spoznal v njem svojega sosedo.

— Dobro jutro, — ga je pozdravil duhovnik prijazno. Armand je sicer odzdravil, toda ne tako prijazno.

— Tako slabo vreme! — je dejal duhovnik.

— In vendar hodim po mestu, — je pripomnil Armand.

— Duhovnik in zdravnik morata ob vsakem vremenu z doma, dragi sinko.

— Saj nista edina, ki morata v takem vremenu z doma.

— Vidim, da se tudi vi ne bojite megle, — je dejal duhovnik.

— Zagotavljam vas, da se ničesar ne bojim.

— To priča, da ima človek čisto vest.

— Ne vedno... tudi slaba vest se ničesar ne boji.

— Take vere vam ni vcepila cerkev, dragi sinko.

— Cerkev ne, pač pa nekateri njeni duhovniki.

— Ah tako... No torej, zbogom, sinko!

— Z bogom... duhovni oče.

Armand je nadaljeval svojo pot. Kar mu je prišlo nekaj na misel, ustavil se je in ozrl. Zdelo se mu je, da razločuje obrise temne postave, ki se prevrta skozi megle. Postava je bila sicer temna, vendar pa dovolj razločna, da je lahko videl, da se mu vedno bolj približuje, ne da bi slušal korake. Zato se je nameraval odločiti in krenil naravnost proti nji.

Presenečeno je vzkliknil, ko je znova naletel na svojega sosedo, ki ga je novo srečanje menda še bolj presenetilo, nego Armand.

— Ah, vi lazite za menoj, prečastiti oče! — je vzkliknil Armand.

— Da, pozabljam sem zahvaliti se vam za večerajšjo noč, — je dejal duhovnik.

— Ha... tudi jaz se vam zahvaljujem!

Upam, da ste prespali noč mirno, — je menil duhovnik.

— Ne, spal sploh nisem... zopet je bil pri meni sestanek — je priznal Armand.

— Vaša natura je trdna, dragi sinko... Nikoli ne spite, pa vendar niste zaspani.

— Ne, nikoli, — je odgovoril Armand. Imam čudovito sposobnost ostati vedno čil. Ne pozabite na to, če boste kdaj dvomili, da ponoči bedim.

— Zelo postrzežljivi ste dragi sinko.

— Kljub temu pa ne trpim, da bi kdo lažl za menoj, — je odgovoril Armand.

Duhovnik je sprejel to izjavo s pomilujočim nasmehom.

Tudi Armand se je nasmehnul, potem je pa obrnil svojemu sosedu hrbet in nadaljeval svojo pot. Ustavil se je šele pred vrati velike hiše v isti ulici. Pozvonil je in vrata so se takoj odprla.

— Ali stanuje v tej hiši markiza d'Estelle? — je vprašal vratarja, ki se je pojavil na pragu.

— Stanuje... a kaj bi radi? je zagodrnjal vratar.

Armand, ali bolje rečeno njegova bluza, ni imela nikoli sreče pri odličnih vratarjih.

— Stanuje v prvem nadstropju, če se ne motim, — je nadaljeval Armand.

— Da, toda kaj bi radi od nje? In kdo ste? Ne poznam vas, — je godrnjal vratar. Naš junak je sicer že bil v tej hiši, ker pa je prišel in odšel čez vrt, se ni seznanil z vratarjem.

— Za kaj prav za prav gre? — je vprašal vestni čuvaj hiše.

— Za nič, dragi moj, — je odgovoril Armand lakonično in hitel po širokem, svetlem stopnišču v prvo nadstropje.

Če se častnik loti borznih spekulacij

Senzacionalen proces na českoslovaškem. — Nadporočnik Sídék obsojen na 3 leta težke ječe in na degradacijo.

Pred divizijskim sodiščem v Pragi se je zagovarjal te dni nadporočnik Sídék, obtožen raznih malverzacij in sleparij na škodo države in zasebnikov. Proces je vzbujal v českoslovaški javnosti splošno zanimanje. Trajal je teden dni in končan je bil v soboto. Obtoženec je bil računski referent finančne uprave ruskih legij in ker ni imel svojega premoženja, so ga pri milijonskih finančnih operacijah podpirali premožni ljudje. Od začetka leta 1927 do konca februarja 1929 je kupoval gradbene srečke in jih prodajal globoko pod borznim tečajem. Začel je z malim, kmalu je pa svoje mahinacije zelo razširil in njegovi kompaniji so vložili v dvomilijev borzne spekulacije nad 14 milijonov Kč. Obtoženec je trdil, da jim je vrnil 2.800.000, od dobička pa 11.570.000 Kč. 4 milijoni so brez sledu izginili. Sídék je oškodoval več denarnih zavodov, med njimi tudi Legiohanko.

Obtoženec je trdil, da ni hotel nikogar oškodovati. Zagovarjal se je, da je imel nekeč v žepu nad dva milijona, kupil je srečke in raznesel denar, popoldne si je pa moral izposoditi od tovarišev 20 Kč za cigarete in kavo. Zaključni govor je imel tožitelj major dr. Sramek. Utemeljeval je obtožnico in opisal manipulacije z gradbenimi srečkami. Zbran je bil velik kapital, ki ga je spravil v promet trgovsko neizobraženi nadporočnik. Denar so mu dajali

advokati, inženjerji in bančni ravnatelji in vsi so računali na velik dobiček. Nekateri so segli celo po imetju svojih rodbin in se zadolžili. Država pa ni izdala gradbenih srečk, da bi si nekateri ljudje polnili žepe, temveč da bi podpirala gradbeno akcijo. Zato zadene krivda tudi one, ki so Sídéku dajali denar. Obtoženec se je spuščal v ne-rečne kupčije kot navaden spekulant. Škodo, ki jo je povzročil denarnim zavodom in upnikom, znaša 1.800.000 Kč. Tožitelj je zahteval obsodbo, degradacijo in izgubo odkupov.

Končno je govoril še obtoženec zagovornik, ki je trdil, da bi moral sedeti nadporočnik Sídék na zatožni klopi v zadnji vrsti. Mnogi veržniki so z gradbenimi srečkami obogateli, samo obtoženec je ostal zadolžen in obupan. Sídék je postal očividno žrtev pohlepnih veržnikov. Zagovornik je prosil sodišče, naj obtoženca oprosti.

Opoldne je predsednik sodišča polkovnik dr. Adam razglasil obsodbo. Nadporočnik Sídék se obsoja na tri leta težke ječe, na izgubo vojaške časti, vseh odkupov in volilne pravice. Trije soobtoženci so bili oproščeni. Obtoženec je kazen sprejel in se odrekel vsem pravnim sredstvom. Tožitelj je prosil sodišče, naj odstopi sodne spise ministrstvu narodne obrambe, da se bo eventualno postopalo proti vsem onim častnikom, ki so se udeležili Sídékovih spekulacij.

Najlepše dekle sveta

Avstrija ima zadnje čase srečo. Poleg nove državne himne in novega rekorda na klavirju je dobila še najlepšo žensko sveta. Kakor smo že poročali, je bila v Galvestonu v Ameriki priznana kot najlepša miss Liza Goldarbeiter iz Leopoldstadta. Dekle je staro 18 let, ima črne lase, okrogel obraz in pikantne bistrice oči. V preprosti črni, na prsih diskretno dekolirani halji, je sedla na prostor svetovne lepote, v levici je držala žezlo lepote, in desnici pa 2000 dolarjev.

Oče lepe Lize Goldarbeiterjeve je siromašen trgovec v Leopoldstadtu. Oče je žid, mati pa kristjanka in dobra trgovka. Ona je baje poslala hčerkinu sliko uredništvu lista, ki je priobčil vest o svetovni lepoti konkurenci. Lepa Liza je izročila svojo fotografijo materi, toda kmalu je pozabila, da jo hoče mati poslati na lepotno konkurenco. Bila je zelo presenečena, ko je dobila nekega dne od uredništva pismo naj se zglozi osebno, ker je določena za svetovno lepoto konkurenco. V Parizu je Liza podlegla madžarski lepotici Simonovi, ki je bila izvoljena za miss Evropo. Zasedla je prestol lepote, ki je bil že cela stoletja rezerviran za Američanke, posebno za žene in dekleta iz Texasa.

Gnezdo v tri nadstropja

V Sudanu živi čudna ptica, kateri so dali naravoslovci ime kladivar, ker je njena glava podobna kladivu. Se čudovitejši, nego kladivu podobna glava, je pa način, kako si ta ptica spleta gnezdo. Za gnezdo rabi večerš celih šest mesecev in spleta ga samo zgoda jzutraj. Kakor nekatere druge ptice, si napravi tudi kladivar gnezdo na drevesu tam, kjer se veja odcepi od debla. Gnezdo ima obliko prevrtnene kopice sena. Spodaj je spleteno iz trave in listja, pa tudi iz raznih pločevinastih odpadkov. Vse to je prevlečeno z glino.

Najzanimivejša je pa notranjost gnezda. Kladivar se ne zadovolji samo z enim prostorom, kakor druge ptice, marveč si napravi v gnezdu več prostorov tako, da je gnezdo zgrajeno v treh ali celo štirih nadstropjih. V najvišjem nadstropju ima spalnico, v kateri zleže samica jajca in sedi na njih, dokler se ne zležejo mladiči. Ko postane mladičem zgornje nadstropje pre majhno, jih stara preseli v srednje, v otroško sobo. Spodnji prostorček je nekaj salon, obenem pa opazovalnica. Gnezdo meri v premeru približno 1 m in je tako trdno zgrajeno, da prenese težo enega človeka. Kladivar meri od kljuna do repa komaj 60 cm. Je pravi samotar in čez dan se ga redko vidi.

1303

Mestni pogrebni zavod
Učelnja Ljubljana

Za vedno nas je zapustil naš nadvse ljubljeni oče, brat, stric in svak, gospod

Mihael Vehovar
višji sodni svetnik

danes ob 23. uri.

Pogreb nepozabnega dragega očeta bo v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 5. uri pop. iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. 6. 1929.

Zdenko, Miloš, Tatjana, otroci.
Žalujoče rodbine: Vehovar,
Parkelj, Sikošek, Zajec.

V Vašem interesu

naj bo, orečno kaj kupite da obiščete mojo specialno trgovino — Zastopstvo **DURKOOP KOLES, COLUMBIA GRAMOFONOV IN PLOŠČ, MINERVA ŠIVALNIH STROJEV**

„TEHNIK“ Josip Banjač
LJUBLJANA, Pražakova 19 „Ljubljanski Dvor“
VELIKANSKA IZBIRA! PRODAJA TUDI NA OBROKE!

KLAVIRJI

Predno kupite klavir, ogledajte si mojo zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodaja najceneje in na najmanjše obroke. Izposojevalnica **WARBINEK**, Ljubljana, Gregorčičeva 5, v bližini Glasbene matice.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

PRIHRANI DENAR IN ČAS

kdor se poslužuje odpreme poštnih pošilk potom

»Levante« — paketni oddelek

— telefon 2117, ker nabira poštna pakete z avtomobili in jih odpremlja takoj na naslovnik. Za vsoto manipulacije ne zaračuna razen poštne tarife nikakih posebnih pristojbin. 1299

Fino čajno maslo

prvovrstno maslo ter prima Imperiala tudi vsako množico po najnižjih cenah mlekarne L. Horvat, Središče ob Dravi. 1302

Poltovorni avto

600 do 800 kg. v dobrem stanju, ceno prodam ali zamenjam z motornim kolesom, mogoče s priklopi. J. Korenčan. Trebnje. Dolensko. 1301

Krasno letovišče

v lastni vili, z velikim vrtom, najboljšo oskrbo, z nemško konverzijo za 6 šilingov dnevno nudi Schil. Haluschka, Graz, Ruckerberg, Managettaweg 21. 1305

Nadprirejevalci

(Oberherichterji) prvovrstni in samostojni delavci za fina in preprosta dela naj pošljejo ponudbe na naslov: Brača Sabek, Slav. Požega. 1304

»Walter« pletilni stroji

po želji tudi z aparatom za vzorčno pletenje v več barvah. delujejo najsigurnejše, popravila sploh ne potrebujejo. Zaloge in ponk v Ljubljani P. Kos. Židovska ulica 5. 48/L

Hotel »Bellevue«

sprejme dobre pomožne natakarije in natakarije — za nedelje in praznike popoldne. 1294

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporablja Larin kapsule za ozdravljenje spolnih bolezni (triper, belo kapenje). V vsaki lekarni puščica Din 25.— V pošto pošlje lekarna Blum, Subotica. 29-L

Genjeno občinstvo vlijudno obveščam, da sem prevzela staroznano, na novo urejeno

gostilno »pri Kosu«

Ljubljana, Krojaška ulica 6.

Točijo se pristna dalmatinska in štajerska vina po zelo zmernih cenah. — Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago.

Posebna soba, prikladna za družbene sestanke.

Abonentni na dobro, okusno in tečno domačo hrano se sprejmejo. Za obilen obisk se priporoča Leopoldina Muc.

L. Mikuš

LJUBLJANA Mes'n 119 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Lanesliv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje in sivljenje las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so so že komu dali časa siveli ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr 150 Din, 100 gr 185 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo uspeha, vrnejo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd, Vasina 8. — V Beogradu prodaja tekarna Delini, Knez Mihajlova 1.

„ŽIVLJENJE IN SVET“

EDINA SLOVENSKA TEDENSKA REVIIJA

ki daje vsa leto dve knjigi, vsako po več kot 600 strani ilustriranega štiva najraznovrstnejše vsebine, končuje

peto knjigo

in vabi pred začetkom šeste knjige vse one ukazeline Slovence, ki še niso naročeni nani, da pristopijo v krog njegovih tisočeri in tisočeri naročnikov, kajti čim višja bo naklaga, tem boljši in cenejši bo časopis. Naročnina se lahko plačuje tudi četrtletno 20 Din in mesečno 8 Din.

Naročnina je neznatna:

Za 40 Din nad 600 strani poučnega in zabavnega štiva s par sto slikami in lepimi umetniškimi prilogami je naravnost malenkost.

Uprava in uredništvo

»Življenja in sveta«

Ljubljana, Knatičeva ul. 5.

Prihodnja številka »Življenja in sveta«

bo priložila med drugim zanimivim gradivom poleg izjav očiščanih zastopnikov ljubljanske univerze o prikliti njene desetletnice tud: raslednje blanko:

Od krojaške vajenca do kneževga namestnika. — Kukavica in njeni grehi. — Čudne dogodivščine dveh Francozov. — Največje preseljevanje narodov v našem času. — Volčji človek. — 91 dni vožnje skozi saharo ko puščavo. — Ali naj uživamo presno hrano? Številki, ki bo bogato ilustrirana, bo priložena kakor običajno lepa umetniška priloga.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

oročala uprava »Slov. Naroda«